

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

20 март 1984 година *

„Държавни помощи - Текстил и конфекция - Иск за отмяна на разрешение за предоставяне на помощ – Иск за установяване на неправомерно бездействие”

По дело 84-82

Федерална република Германия, за която се явява г-н Martin Seidel, Ministerialrat в Германското федерално министерство на икономиката (Bundesministerium für Wirtschaft), подпомаган от професор Gerhard Fels, в качеството им на представители, със съдебен адрес в Люксембург в посолството на Федерална република Германия,

ищец,

срещу

Комисията на Европейските общности, за която се явяват г-жа Marie-Josée Jonczy и г-н Gotz Zur Hausen, членове на правната Ж служба, в качеството им на представители, със съдебен адрес в Люксембург в кантората на г-н Oreste Montalto, член на правната служба на Комисията, сграда Jean Monnet,

ответник,

с предмет иск, с който се цели, от една страна, обявяване за недействително на едногодишното разрешение, дадено от Комисията в нарушение на член 92, параграфи 1 и 3, буква в) и член 93, параграф 3, второ изречение от Договора, на правителството на Кралство Белгия, за прилагане на петгодишен план за реструктуриране на белгийската текстилна и конфекционна промишленост, и, от друга страна, установяване на неправомерно бездействие от страна на Комисията в нарушение на член 93, параграф 3, второ изречение и параграф 2 от Договора,

СЪДЪТ,

в състав: г-н J. Mertens de Wilmars, председател, г-н Т. Koopmans, г-н К. Bahlmann и Y. Galmot, председатели на състава, г-н Р. Pescatore, г-н Mackenzie Stuart, г-н А. O'Keefe, г-н G. Bosco, г-н О. Due и г-н U. Everling и г-н С. Kakouris, съдии,

генерален адвокат: сър Gordon Slynn,

секретар: г-н Р. Heim,

постанови настоящото

---

* Език на производството: немски.

Решение

1. С искова молба, постъпила на 9 март 1982 г., правителството на Федерална република Германия поиска от Съда:

1. Да отмени на основание член 173, алинея 1 от Договора едногодишното разрешение, дадено на 18 ноември 1981 г. от Комисията на правителството на Кралство Белгия да приложи петгодишен план за реструктуриране на белгийската текстилна и конфекционна промишленост, представен на Комисията на 28 юли 1980 г., поради нарушаване разпоредбите на член 93, параграф 3, второ изречение и член 92, параграфи 1 и 3, буква в) от Договора.

2) Субсидиарно, да установи на основание на член 175 от Договора, че Комисията е нарушила член 92, параграфи 1 и 3, и член 93, параграф 3, второ изречение от Договора, тъй, като, от една страна, тя е проявила бездействие и не е започнала процедурата по основно разглеждане, предвидена в член 93, параграф 2, а от друга страна, не е обявила с официално решение белгийския план за несъвместим с общия пазар.

2. С писма от 28 юли и 11 август 1980 г. белгийското правителство нотифицира основните насоки на план за реструктуриране на белгийската текстилна и конфекционна промишленост. Като приема този проект за отпускане на помощи за нотифициран по смисъла на член 93, параграф 3 от Договора, Комисията чрез писмо от 15 септември 1980 г. иска от белгийското правителство да Ж предостави допълнителна информация, която обаче тя получава едва в началото на 1981 г.

3. От документите по делото става ясно, че предварителното разглеждане на въпросния проект за отпускане на помощи е довело до многократна размяна на кореспонденция между Комисията и белгийското правителство, чийто резултат е изготвянето на нов проект за помощи на 5 август 1981 г. С писмо от 18 ноември 1981 г., изпратено до белгийското правителство, Комисията заявява, че не се противопоставя на прилагането в продължение на една година на плана за реструктуриране, при условие че се спазват определените от нея и приетите от белгийското правителство пределни стойности и срокове.

4. Не се отрича факта, че оспорваното решение е взето след консултации с другите държави-членки в рамките на многостранни заседания, провеждани периодично и посветени на всички висящи спорове. В рамките на тези заседания германското правителство поиска от Комисията да не разрешава прилагането на този план за отпускане на помощи, чийто ефект би бил единствено изместване на проблемите на белгийската промишленост към съответната промишленост на другите държави-членки.

Относно искането за отмяна на решението на Комисията от 18 ноември 1981 г.

5. В подкрепа на това искане за отмяна правителството на Федерална република Германия се позовава на две основания, по специално, от една страна, нарушаването на процедурните правила на разглеждане на помощите, предвидени от параграфи 2 и 3 на член 93 от Договора, а от друга страна, несъвместимостта на белгийския план за реструктуриране с общия пазар.

Относно нарушаването на процедурните правила

6. Според германското правителство, Комисията е била длъжна да започне процедурата по разглеждане на помощите, предвидена в член 93, параграф 2 от Договора, а не е трябвало, както тя е направила, да се ограничи до предварителната фаза на разглеждането, предвидена в член 93, параграф 3.

7. В подкрепа на това искане германското правителство, по-специално твърди, че различните етапи на проведената от Комисията предварителна фаза на разглеждане, както и заключенията от нейната декларация от 18 ноември 1981 г. доказват, че тази институция изпитва известни съмнения относно съвместимостта на въпросния режим на предоставяне на помощи с общия пазар. Като е пренебрегнала задължението, предвидено в този случай в член 93, параграф 3, второ изречение от Договора, за започване на основната фаза от разглеждането на помощите от процедурата, предвидена в член 93, параграф 2, Комисията е смесила обекта и характеристиките на двете фази на процедурата по разглеждане на помощите, удължила е прекалено срока на проверката, която е могла да извърши по време на предварителната фаза, и е нарушила задължението, което има по силата на член 93, параграф 2, да консултира останалите държави-членки, както и заинтересованите икономически и социални среди от Общността.

8. Според становището на Комисията започване на основната фаза от процедурата по смисъла на член 93, параграф 3 е необходимо, само ако след края на предварителното разглеждане нотифицираният план се възприема като несъвместим с общия пазар. Въпреки това срокът, в който тя трябва да извърши този преглед, започва да тече едва от момента, в който Комисията е в състояние да вземе становище по нотифицирания проект за отпускане на помощи, тоест след получаване на необходимата допълнителна информация и след като установи съответни контакти със заинтересованата държава-членка, които при необходимост могат да доведат до изготвяне на изменен режим за отпускане на помощи. За сметка на това същият срок започва да тече от момента на нотифицирането на проекта за отпускане на помощи, в случай че Комисията не реагира.

9. Необходимо е да се напомни, че според член 93, параграф 3 от Договора:

„Комисията се уведомява своевременно за проектите, които целят предоставяне или промяна на помощи, за да може да изрази своето становище. Ако тя счита, че такъв план е несъвместим с общия пазар по смисъла на член 92, тя незабавно започва процедурата, предвидена в предходния параграф. Съответната държава-членка няма право да започне прилагането на предложените мерки, докато тази процедура не доведе до постановяването на окончателно решение”.

10. В отсъствието на регламенти по прилагане на тези разпоредби, които съгласно член 94 от Договора трябва да бъдат приети от Съвета, Съдът вече е бил принуден да уточни предмета и обхвата на член 93, параграф 3.

11. Така със своите съдебни решения от 11 декември 1973 г. (по дело Lorenz, 120/73, Recueil 1973 г., стр. 1471; по дело Markmann, 121/73, Recueil 1979 г., стр. 1495; по дело Nordsee, 122/73, Recueil 1973 г., стр. 1511; по дело Lorey, 141/73, Recueil 1973 г., стр. 1527) Съдът е приел, че предварителната фаза от процедурата на разглеждане на помощите, въведена от

член 93, параграф 3, има за цел единствено да позволи на Комисията да си състави първоначално мнение относно частичната или пълната съвместимост с Договора на проектите за отпускане на помощи, които са Ж нотифицирани. Целта на тази разпоредба, която се стреми да предотврати прилагането на несъвместими с Договора помощи, предполага че забраната, въведена с тази цел от последното изречение на член 93, параграф 3, трябва да действа ефективно през цялото времетраене на предварителната фаза. Ето защо Комисията е длъжна да работи експедитивно, като взема предвид интереса на държавите-членки да получат разяснения в областите, в които необходимостта от предприемане на действия може да придобие спешен характер, в противен случай след изтичане на разумен срок, който Съдът определя на два месеца, държавата-членка може да приложи въпросните мерки, след като е преизвестила за това Комисията.

12. Според същата съдебна практика, ако в края на това първо разглеждане Комисията се убеди, че нотифицираният режим на отпускане на помощи е съвместим с Договора, тя трябва да информира заинтересованата държава-членка за това. Въпросната помощ, прилагането на която започва след нотифицирането на положителното решение на Комисията, се превръща в „съществуваща помощ” и като такава се подлага на режима на постоянно наблюдение, предвиден в член 93, параграф 1. Ако обаче Комисията прецени, че въпросната помощ не е съвместима с общия пазар, тя е длъжна да започне незабавно фазата на разглеждане, предвидена в член 93, параграф 2, която включва задължението заинтересованите страни да бъдат приканени да представят своите становища.

13. Аргументацията, представена по това дело от германското правителство, позволява на Съда да прецизира, че освен това една от основните черти, които различават фазата на разглеждане по силата на член 93, параграф 2 от предварителната фаза от член 93, параграф 3, се състои в отсъствието по време на тази начална фаза на каквото и да е задължение на Комисията да приканва засегнатите страни да представят своите становища, преди да вземе своето решение. Такава процедура, която дава на другите държави-членки и на засегнатите среди гаранцията, че становището им ще бъде чуто, и която помага на Комисията да бъде напълно информирана за цялата информация по въпроса, преди да вземе решението си, е напълно необходима всеки път, когато Комисията изпитва сериозни трудности да прецени дали даден проект за въвеждане на помощ е съвместим с общия пазар. От това следва, че Комисията може да се придържа към предварителната фаза на член 93, параграф 3 при вземане на положително решение относно проект за въвеждане на помощи, единствено ако може да бъде убедена след края на първоначално разглеждане, че този проект е съвместим с Договора. Поради това, ако след това първоначално разглеждане Комисията се убеди в противното или ако чрез него не се преодолеят всички трудности, предизвикани от оценката на съвместимостта на този проект с общия пазар, Комисията е длъжна да събере всички необходими становища и за тази цел да започне процедурата, предвидена в член 93, параграф 2.

14. Прилагането на тези принципи към фактите от настоящото дело позволява да се констатира, че първо Комисията не е имала възможност да одобри белгийския план така, както той Ж е бил нотифициран, и е трябвало да започне задълбочени двустранни преговори с белгийското правителство, имащи за цел въвеждането в първоначалния проект на значителни промени, които биха могли да го направят съвместим с общия пазар. По този начин белгийското правителство прие, по-специално да промени цялостно условията за

финансиране в своя план, да забрани на бенефициентите по него да получават по какъвто и да е начин различни по вид помощи, да изключи от полето му на приложение някои подотрасли на белгийската текстилна и конфекционна промишленост, и да уведоми предварително Комисията за всички мерки за отпускане на помощи, които се предвижда да бъдат прилагани към предприятия от други подотрасли, списъкът на които бе приет с взаимно съгласие.

15. На второ място, трябва да се отбележи, че поради тези преговори от момента на нотифицирането на плана до положителното решение на Комисията са изтекли шестнадесет месеца, като този период надвишава значително периода, който се изисква обикновено за първоначалното разглеждане в съответствие с член 93, параграф 3.

16. На последно място, трябва да се отбележи, че макар и Комисията в крайна сметка да се е съгласила да признае съвместимостта на променения белгийски план с общия пазар при спазване на определените условия, тя същевременно не счита, че всички трудности, свързани с това дело, са отстранени. В действителност в атакуваното решение от 18 ноември 1981 г. Комисията декларира, че въпреки значителните изменения на първоначалния план, тя „остава загрижена в значителна степен за последиците, които прилагането на плана би могло да има относно конкуренцията в рамките на Общността”, и вследствие на това ограничава срока на действие на плана до една година.

17. Различните фактори, посочени по-горе, водят до заключението, че в случая Комисията е срещнала сериозни трудности при преценката дали планът за реструктуриране на белгийската текстилна и конфекционна промишленост, нотифициран на Комисията на 28 юли и 11 август 1980 г., е съвместим с Договора. Така че след това Комисията е трябвало да започне процедурата по провеждане на консултации, предвидена в член 93, параграф 2, преди да вземе решението си.

18. При все че е вярно, че Комисията е информирала останалите държави-членки за хода на тези преговори с белгийското правителство по време на многостранните заседания, въпреки това от проведените дебати пред Съда става ясно, че тези консултации не са предоставяли нито за заинтересованите страни, нито за самата Комисия същите гаранции и същите предимства като тези, които предоставят официалните консултации, предвидени в член 93, параграф 2.

19. Като се има предвид изложеното по-горе, трябва да се приеме, че решението на Комисията от 18 ноември 1981 г. е взето при сериозно нарушение на процедурата и на това основание трябва да бъде обявено за недействително, без да е необходимо да се разглежда другият аргумент от иска.

Относно алтернативната претенция по иска за установяване на неправомерно бездействие

20. Трябва да се отбележи, че тази алтернативна претенция е предявена с оглед на възможността Съдът обяви оспорваното решение от 18 ноември 1981 г. за недействително, поради нарушаване на процедурните правила, и не се произнесе относно твърдението за несъвместимост с общия пазар на белгийския план за реструктуриране. Тъй, като тази

хипотеза се осъществи, Съдът трябва да се произнесе по тези заключения, въпреки отмяната на оспорваното решение.

21. Комисията счита, че този иск е недопустим, тъй като не са изпълнени условията, предвидени в член 175 от Договора.

22. Германското правителство отбелязва, че от една страна по време на заседанието от 4 декември 1981 г. на германския федерален министър на икономиката и члена на Комисията, който отговаря по въпросите на конкуренцията, то е заявило на последния, че очаква белгийският план за реструктуриране да бъде обявен за несъвместим с общия пазар и, че, от друга страна, писмото от 7 януари 1982 г., с което Комисията е известила всички държави-членки за писмото, изпратено на 18 ноември 1981 г. до белгийското правителство, не може да бъде считано като вземане на позиция по смисъла на член 175 от Договора.

23. Съгласно разпоредбите на член 175, алинея 2 иск за установяване на неправомерно бездействие „е допустим само ако съответната институция е била най-напред поканена да действува”. Но същевременно от документите по делото става ясно, че макар и германското правителство да е изразило мнение, че белгийският план е несъвместим с общия пазар, то не е изпратило на Комисията никаква покана за действие. Следователно не е спазено първото условие, предвидено в член 175.

24. Като се има предвид изложеното по-горе алтернативните претенции за установяване на неправомерно бездействие са недопустими и трябва да бъдат отхвърлени.

По съдебните разноски

25. По силата на член 69, параграф 2 от Процедурния правилник загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски.

26. Ответникът е загубил делото и следва да бъде осъден да заплати съдебните разноски.

По изложените съображения Съдът реши:

- 1) Обявява за недействително решението на Комисията от 18 ноември 1981 г.**
- 2) Отхвърля останалите претенции в иска на правителството на Федерална република Германия.**
- 3) Осъжда Комисията да заплати съдебните разноски.**

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 20 март 1984 година.

Подписи